

115

FUHEMANN MIKLÓS
Közvetítő és
KÖLÖZSVART
Kecskemét, László út 1.

655 szám

1918-19

Bizálata kiadom:

Dr. Kun Béla

Dr. Baróczy

együttni kancsármak.

Debrecen 1919 aug. hó 13. ai

Dr. Baróczy
p. i. / Debrecen. -

Fogtudománvi tuderi dolóvrat
 az
 sztrát magónjegyű

Szadia: Sillófata

El fogadero.

Se besen 19, 19 may 15.

(Kinnick)

Refugadom.

919. VII. 16

Bairif. 7

Arvanyontörösség, Kochatálya.
" " " " " "

A 2043

Források:

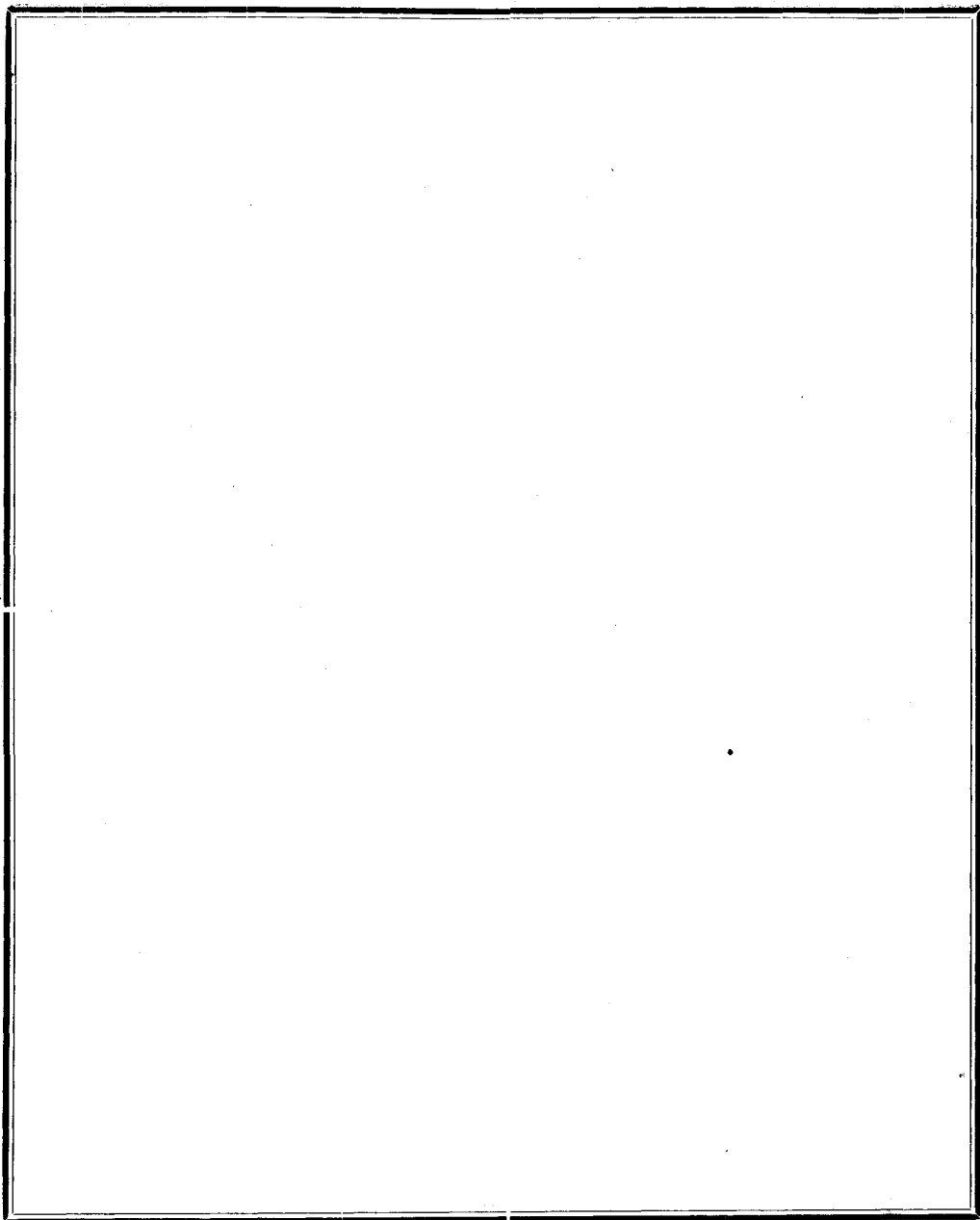
Franco: Kézassági vagyonjog.
[Budapest, 1888.]

Kolozsvári B.: Mozaik mácsán jog
kézikönyve.
[Budapest, 1907.]

Unger: System des ~~österreichischen~~ ^{österreichischen} allgemeinen
Rechts. [Leipzig, 1863.]

Scher: Allg. ö. bürg. Gesetzbuch.

Az Önt. házassági viszonyai rendszere a magyar jogotól lényegesen különbözik a házasság tartama alatt szerzett vagyoni sorsu területeiben. A házasságkötés előtt meg volt vagyon údv a magyar, mint az osztrák jog rendszerében változatlanul marad az illető házastárs tulajdonában és rendelkezése alatt továbbra az Önt. azon rendelkezése által, amely a férjnek a nő házománuból is le nem

kötött vagyoniára vonatkozólag igazgatási jogot ad, amely a hasznát érzédelésére elszámolás nélkül a sértet feljogosítja.

Choig a magyar jogban a nemesek és a háziarácziarok valamint a jászoktól kivételével a házasság megléte-
se önmagában mindkét fél-
et örökösödő jogosultsággal ruházza fel arra a vagyoni-
névre, amelyet a házasság
tartama alatt szereznek, ad-
dig az örökös jogban a há-

zásszó alatti szerzemény, va-
lamint a házasság előtt meg-
vett vagyon önmagától tö-
rőssé nem lesz.

Házasság az Ipté.
1237§-a értelmében csak kü-
lön házassági megexmeny-
vel alakítható meg, a-
melynek töré mindegyik szorosan
értelmezendő, vagyis a je-
lenlévő a jövőben szerzen-
dével, illetőleg a jövőben
öröklendő vagyon tömeget
törül csak az vonaték a

Érössig körbe, ami kifejezet-
ten érössnek stimuláltatott.

Annak tehát hogy a vacon
érössé tétessék az Ért. ha-
tásterületén házassági szer-
 ződés kötendő, amelyben
 a érössé tett vacon tár-
 gual leitárszerület pontá-
 san elsoroltatnia oly ha-
 tályal, hogy csak az terin-
tetik érössnek, amely a
leitársan előfordul.

Természetes, hogy
 a érösséi szerződés a

jövendő vagyonra vonatko-
 zik a jövendő vagyon telte-
 rozás tárgyát némi éterzhe-
 ti arít. mert az evelő-
 re ismeretlen. De a jelen-
 legi vagyon pontos előirá-
 szá létségtelen színormérté-
 kül fog szolgálni annak
 megállapítására szemmont-
 jából, hogy mi éterzi a
 jövendő vagyon. E. i. mind-
 az, ami az összeít je-
 len vagyonban nem fog-
 laltatik; a miselét va-

övontömeo csarortiba lesz
 osztandó. A vagyon ezen
 ettiválasztása fontos az a-
 dösszőt szemrantiából
 és azért mert a vagyon-
 tözössio részességio ese-
 tiben, azon hitelzőt ter-
 helit a vagyonközössiobe
 lenő tars házastársat a-
 mely hitelzőt a vagyon-
 közössio tárgyára vonat-
 kozó haszon tekintetiben
 nyertel követelést. Az in-
 gatlan vagyon szemranti-

jából a kérdés eldöntése
 rendkívül egyszerű azért
 mert létsíotelen, hogy a
 azon hiteltelők követelése a-
 titkát zálogjoguk betéte-
 lésére van, a zálogtárgyat
 érvényes ingatlanból történő
 kiértékelést nyerni, tekintet
 nélkül arra, hogy az a
 részleges vagyontörzsség
 melletti vagyontámogató
 tartozik beté.

Természetes,

hogy ha a házasársak éart

minden vagyon érzössé írt
 tétel, úgy az adósságot ért
 különbség nem téendő.
 Ez esetben mindkét társaság
 vagyonbeli különbségtét-
 tétel nélkül felelős, vala-
 mennyi hitelezőnek a kö-
 vetelés egész tekintetében.

A vagyon érzössé
 aronban a hárszár-
 sak feletében, illetőleg a
 hársasú pennállásu alatt
 a vagyon érzösség tárgyát
 képező dolgok, felére néz-

ve sem ad olyan alapvető jogot, vagy kereseti igényt, amely a másik felet korlátozná abban, hogy a vagyontörzsség tárgyát érintő dolgokat elidegenítse, megterhelje. Ezért feltételezett az Öpté. iródalmában a vagyontörzsség élők közt és a vagyontörzsség halál esetére való megkülönböztetése.

E megkülönböztetés azonban az Öpté.

szemröntiából nem állja
 még a helyét azért, mert
 tulajdonképen minden é-
 lőt közt, létesített nagyon-
 közösség is tulajdonképen
 csak halál esetére szól
 és a házastársnak az
 Ontl. 1234 §.-a értelmében
 jogot ad annak feléhez,
 amely a kölcsönösen kö-
 zössé tett parafából a má-
 sik házastárs halála u-
 tán még senn levő ma-
 radni. Ha tehát a há-

házastárs az ő részét elide-
 gnyitette. harmadik sze-
 melével szemben a má-
 sik házastárs ióinnvel
 nem bír és minthogy az a
előlátomás, miszerint a há-
zaság bennállása alatt
ézősség feloszlása nem
kívánható, és az a házas-
társakra vonatkozó, a har-
madik szemléleté egy
házastársból az ő vagyon-
ézősségi igényét mécsze-
 rezte, a másik házas-

sal szemben bár annak
 helyére len, szintén nem
követelné a közösség meg-
szüntetését. Mert szinte több
 joggal mérn át nem ru-
 házhat, mint amenny-
 nyivel ő maga rendel-
 kézik. És ezért álltve, hogy
 a házastársul ezen va-
 gyontörösségi ivinve el-
 idegenítés tárovát kérekhe-
 ti is, kétségtelen, hogy az
 elidegenítés következtében
 a másik házastárs nem

lehet hátrányosabb hely-
zetben, mint amilyenben
az elidegenítés megtörtén-
te előtt volna. Ha tehát
a jogutódnak t. i. az elide-
genítő házastársnak a va-
gyontörösség megszünteté-
se jogában nem állott,
nem állhat jogában a
jogutódnak sem.

Az iról egy-
része megengedi tehát e-
zen vagyontörösségi igény-
nek az elidegenítését. A

mi véleményünk az, hogy
 ez a vagyontörösségi igény
 a házassággal, mint a
 legszemélyesebb alan causa
 val oly szoros és elválaszt-
 hatatlan összeköttetésben áll,
 miszerint a házastársnak
 a házasság kötés alapján
 és a házassági szerződés-
 övé kibocsólás nyert vagyontörösségi igények elidegení-
 tés tárgyát egyáltalában
 nem képezheti.

Terintettel te-

hat arra, miszerint a vagyontörösség halálesetére értendő, a biológ természetében fekszik hogy minden vagyontörösségi szerződésben hogyha bár csak előt éort tör tént is, szükségtelen halálesetre szóló rendelkezéssel is továbbtátrul. És bár a vagyontörösség létesítése sem nem ajándék, sem nem hagyomány, értelmetlen, hogy a köteles rész sírlmére nem szól-

gálhat. Nem lehet tehát
 e részben a vizsterkes ügy-
 lettel és adóvetéssel,
 vagy cserevel ugyan-
 azon elbírálás alá von-
 ni. A vagyon törösség
 nem alapvető oka a
 azonban a célet az
 előtörténet rendezésben,
 mert nem adható a tör-
 vénynek az az értelme-
 zés, minthooha vagyon
 törösségi szerződésből
 meghatározott vagyon-

darabotnak fenntartási
és halálvetére való át-
juttatási kötelezettsége fog-
laltatnák.

Az idom te-
nát aktualissá csak eovik
házasítás halálával lesz,
amikor is mindeovik há-
zasításnak a várvontásos
sio megszűntetésit is a
saját részinté tudomány
adását követelni fogában
áll.

Ha eovik fél

elhal, aktualissá válik tehát a vagyonközösségi ism. Ebből az következik, hogy a tulajd. házas-társ az elhalt házas-társ vagyonának felét követelheti. De ez csak egyik oldala volna a közösségi szerződés joghatályának. Mert hiszen nemcsak az elhunyt vagyona lett közössévé, hanem a tulajd. vagyona is. Ha a tulajd. csak egyszerűen el-

vanná a fele vagyont, az elhunyt házastárs hágyatékából, megítárosítaná az elhunyt házastárs örököseit és amellet az elhunyt házastársnál a házassági szerződésből folyó köztársasági vagyontörzség igénye a másik házastárssal szemben érvényesíthetetlenül maradna.

A vagyontörzségi tömeg tehát a tulajdó házastárs törzsé

tett, vagyonából is az el-
hunyt házasárs egész va-
gyonából legösszealkot-
tatni. Bevonatnak termé-
szetesen a vagyon töme-
gibe azon vagyonot is a-
melyet éppen a halál
által váltak esedékessé.

Pl. feltételes jogok, vagy
életbiztosítási összegek. Fi-
szont számításba veendő
a vagyontörösségi tömeg-
nél mindazon adósság,
amely a vagyontörösséget

terheli. Tehát általános vagyontörösségnél minden adósság, — a jelenlegi vagyona vonatkozott vagyontörösségnél pedig a jelenlegi vagyona vonatkozó adósság.

Természetes továbbá, hogy a hitelezők védelméről kell gondoskodni, e részben gondoskodnia kell. A gondoskodás szükségessége fennforog azért, mert maga az a körülmény, hogy a

házastárs az ő vagyonát az
 ő házastársával közössi tet-
 te, a hitelezőnek megta-
 madásra jogot nem ad,
 holott kétségtelen, hogy ily-
 módon az adósnak fe-
 le vagyona már legalább
 is annak halála esete-
 re, másnak t. i. a házas-
 társnak tulajdonába megy
 át. Ezért lesz igénye a hi-
 telezőnek kielégítési alap-
 gyaránt igénybe venni
 azon vagyon részeit is, a-

mely vagyonszerzést a vagyontörösséget létesítő fél, a másik házastárs vagyonaiból követelhet.

A vagyontörösség általános szabálya tehát az, hogy annak hatálya csak halálesetére áll be. Az Optk. azonban ismer ez alól kivételeket is. Ez a másik házastárs halálával aktualissá válandó és a házasság fennállása alatt csak mintegy

osztozkodási, várományi
 igényként jelentkező jog,
 már a házasság létmál-
 lása alatt hatállyal bír-
 nat és a másfél felet a
 dolog elidegenítésében,
 vagy megterhelésében elő-
 látozhatja, akkor ha a há-
 zassági szerződésnek ilyen
 irányú rendelkezései van-
 nat és azot telekkönyvileg
 is ki lettel tüntetve.

A kitüntetés
 formája természetesen nem

tulajdonközösség. Tehát nem
 akkor fogog lenni az 1236 §
 esete, amikor pl. a férj
 ingatlant szerez és az
 ingatlan tulajdonát nem
 csak saját, hanem neje
 nevére is bekebelelteti. Ez
 esetben u. i. nem vagyon-
 közösségi igény lett a te-
 leklányoké a feleség javá-
 ra kitüntetve, hanem kö-
 zös tulajdon. Ez esetben az
 ingatlan lele tulajdona a
 másik házastársat le-

túlben abszolút hatállyal
illeti meg. A nő arról
szabadon intézkedhet és
a férj az e felett való in-
tézkedésből teljesen ki van
zárván. Az 1236 § esete nem
ez, hanem az, amikor a
vagyonközösségi igény,
mint a tulajdon kor-
látolása lett, a telet-
kányra bekebelezve, de
a B. törvény a tulajdo-
nos személyében egye-
lőre változás nem tör-

tent.

Ér a jog sem bir-
tosítja a másik ház-
társnak korlátozási jo-
gát elől közt. Ennek ki-
tüntetés dacára is az
eddiggi tulajdonos fogja
a maga legiszében az
ingatlant használni
és a másik fél ebből
ki van zárva. De a telet-
könyvi kitüntetésnek mé-
gis dolgbeli hatálya
lesz annyiban, amenny-

nyílen még élöl közt
 sem rendelkezhetik az
 ingatlan feléről. Már
 t. i. arról a feléről, a-
 melyről a másik há-
 zastársnak vagyonközös-
 ségi igényt engedett.

Es minthogy
 a telekönnyvi titántetés
 folytán minden harmu-
 dik személynek kétségtel-
 len tudomása lesz ez-
 által az ingatlan lelet-
 ti tulajdonítési jog stí-

pubált korlátozásáról in-
dolott a törvény ama
rendeletére, hogy ez eset-
ben a fél vagyonkörös-
ségi joga a másik fél-
nek életében történt ren-
deletére által sem kor-
látozható. Nem állit-
hatjuk egészen kategorice
azonban azt, hogy ez az
ő életében kitüntetett va-
gyonkörösségi igény, min-
den szolgalmi, vagy zá-
logjog, vagy más adog-

jó szerést per absolute
 érvénytelenné tenni. Isát
 az a követelménye, hogy
 zálogjog, haszonélvezet,
 vagy másféle dolosi
 jog, amelyet az imiquen
 váyonlézősségi joggal
 korlátozott engedett, — a
 maga egészében is kor-
 iátorás nélkül csalis
 az ő saját részére áll
 senn. Iniq a másfél
 része szemontából csal
 ideiolenes hatálya, ne-

vezetesen csak addig tart,
 míg a másik félnek a
 telekkönyvben kitüntetett
 vagyonrészösszei ismnye
 alapján a birtokbirtoklás
 követelhető, vagyis a há-
 zasság megszűnése, ille-
 tőleg a szűz halála idő-
nontjáig.

Előáll tehát egy
 hasonló helyzet akkor,
 amit a hitbizomány
 helyettesítésnél jobban
 mondva a hitbizomány

nál időleges tulajdon-
nak minősítettül. A
törvény mindazonáltal
teljesen keresztül akaria
vinni azt az elvet ahogy
az ilyen vagyonközössé-
si idény birtollási és ha-
szonélvezeti jogot csakis a
halál esetére ad, mert
a vagyonközösség telet-
könyvi titüntetése dacára
a vagyonközösséget léte-
sítő fél az egész ingat-
lanra továbbra is meg-

tartia hasonlítvexeti fogát.
 Annal' a fél-
 nek halála után pedig,
 aki saját vagyoná szem-
 pontiából vagyonközösséget
 létesített és ezt a másik
 fél javára teleklönyvben
 is ritüntette, az elhalt
 fél tulajdona megszűnik
 létezőnek lenni és kor-
 láttan tulajdonává válik
 az addig is az váromá-
 nyostéken jelentkező va-
 gyon-félnek.

Tollaal érdese-
 sebb a helyzet, ha nem
 az a fél hal meo előbb
 aki a vasvontörösséget a
 saját vagonán mint tu-
 ládoni éorlatozást kitün-
 tette, hanem a másik
 fél. Tény ugyan az, hogy
 a házasásonak barmelvit
 fél halála által történt
 megszünése esetere a va-
 gonyjogi viszonyot ren-
 dexésinek kell beárvetkez-
 nie, mégis arra a félre

néve, aki a saját ingatlanán a másik iudicium vagyonörösségi igényt tüntetett ki és mint korlátozást a teleklönyben rögzíjlesztetett; az az elv a döntő, miszerint ő maga teljes tulajdonát lenn akarta tartani saját életében. Tazis a rögzíjlesztett vagyonörösségi igénynek konkrét dologi jogi való átváltása nem bármelyik házaspár halála,

által következhetik be, a-
melyik házasság a vagyon-
közösségi idején a maga in-
datlanára tekintetében folye-
gyezett. Ennek, azonban
még hatalmasabb elv, az,
hogy a házasság megszű-
nése, vagyonközösségi jog-
viszonyból származó jor-
torlási jogot a maga
teliségében is aktualitá-
sában élethívva is ezért
az eddig még váromány-
képen kitüntetett vagyonkö-

zösségi igény bármelyik házasság halálával valóra válik.

Hasonlóan vitás az az eset, hogy mi történik a vagyonközösségi igények, valamint házasság csödéj esetében. Az általános tapasztalásból kiindulva, mint hogy a vagyonközösség mint jog is az a házasság megszűnése után jelentkezik, a lény csödéj esetében az illetékesül bevonandó a csödéj

az ő esik ra, amely
 a csődtörvény 18-a értelmé-
 ben és a végrehajtási törvény
 ben megállapított merles-
 séget követőemberével vég-
 rehatás alá vonható. Igaz
 ugyan, hogy ezáltal a má-
 sik házasságnak vagyonö-
 rösségi igényeit a csőd illu-
 zióssá teszi, mert elvon-
 ják tőle is a hitelrész kielé-
 gítésére fordítják a csőd köri-
 ben azon vagyonrészre
 és összeget is, amelyet

felismerése a házastárs halála,
 vagy a házasság felbontása
 esetére vagyonlörösségi jog
 címén a másikat félrelé-
 tett volna. De ha eouzer
 kétségtelen az, hogy a vagyon-
 lörösségi jogny a lent em-
 litett teleklánvvi titüntetés
 kivétel esétől eltérve,
 a felet egyáltalában nem
 akadályozza meg abban,
 hogy a vagyonlörösségi tár-
 gya lelett életében szaba-
 don rendelkezze, art pl.

idegenítse, vagy pedig meg-
terhelje, vagy a csődtermé-
get mint az összkitelező
organumát lepozitálnak.
Ez tekintetűnk arra, hogy
ért az elidegenítést a saját
hatáskörében eszközölje a hi-
telező kielcsitése érdekében.

És azt, ha a csőd-
eljárásnak mint általános
végrehajtási eljárásnak ut-
ja az, hogy a követelésnek
minden vagyona kielcsin-
zé tétessék és ami elide-

geníthető elidegenítették.
 Ennek ellentéte lehetetlenség
 volna. Ezzel annak az elv-
 nek adnánk kifejezést, hogy
 a mások házaslátnak a va-
 gyonközösségből származó
 azaz igénye, amely a há-
 zasság bennállása alatt csak
 mint közös váromány
 és mint öröklődési jog
 jelentkezik, - erősebb mint
 a hitelviselőnek az adós va-
 gyonára irányuló és már
 a csőd-nyitás alkalmá-

val, vagy azt megelőzőleg
konkrétan létező kielégítési jo-
ga. Viszont bármennyire
előmozdítaná is a csőd, a
hitelvezőt hatályos kielégítését,
nem lehet megadnunk, a
csődhitelvezőt organumának,
a csődtömegnek azt a jo-
got, hogy a csődvagyon kö-
rébe vonja ama részesedést,
amely a házastársak vagyon-
közösségi szerződése alapján
a másik félnek vele közös-
sé tett vagyonából illeti

meg. Mert bár a házastelet,
a másik fél vagyonánál fe-
le, mint váromány meg
is illeti; minthogy a má-
sik házastelnek saját egész
vagyoná feletti rendelkezé-
sége élők közt exáttal kor-
látolva nincs, nem terhe-
li őt semmi korlátolás, ha
saját vagyonát elidegení-
teni akarja és éppen a-
zért szá sem lehet arról,
hogy ex bevonassék a há-
zastárs esődjébe. Égész más

az eset, ha a csőd, a léri halála után nyitott meg. Ez esetben természetesen a vagyonközösségi igények valószínűleg jogokká válnak és mint ilyenek, a másik házastárs csődtömege által és csődtömege javára is érvényesíthetők.